

e-žurnāls

LFF E-magazine: Intervija ar Marianu Paharu

Latvijas Futbola federācijas (LFF) Elektroniskā žurnāla otrajā numurā piedāvājam interviju ar vienu no izcilākajiem latviešu futbolistiem Marianu Paharu. Aptuveni stundas garās intervijas video versija krievu valodā pieejama **LFF-Emagazine**, savukārt šeit mēs piedāvājam intervijas tulkojumu latviešu valodā.

Marian, pirmais jautājums par to, kā Tu vispār kļuvi par futbolistu, kādi bija Tavi pirmie soļi futbolā?

Jebkuram Padomju bērnam futbola bumba bija mīļākā rotaļlieta. Viss sākās pagalmā, ar draugiem dzenājām bumbu katru dienu. Vasarā futbols, ziemā hokejs. Atceros, ka arī ziemā mājās griesti, sienas bija apdauzītas. Mamma vienmēr bija neapmierināta. Cik es sevi atceros, vienmēr dzenāju bumbu.

Galū galā tas viss attaisnojās. Tāds bija sākums... Pēc tam bija vairāk profesionāla futbolista karjera. Astoņu gadu vecumā nokļuvu BJFS „Daugava” pie trenera Jurijs Andrejeva, tas bija mans pirmais treneris. Viss notika skolā, matemātikas stundas laikā klasē ienāca Andrejevs, toreiz vēl jauns, ar melnām ūsām.

Viņš pavaicāja mums, kurš grib nodarboties ar futbolu. Un bērni toreiz atsaucās uz šo aicinājumu un viņš teica, ka gaida mūsu 87.vidusskolas stadionā (Purvcimā) sestdien, es blakus dzīvoju toreiz. Pirmajā dienā bija atlase, viņš iemeta mums bumbu un teica „spēlējiet”, šķiet, toreiz pat vārtu nebija. Katrs no mums ņēma bumbu un skrēja... Pēc treniņa es redzēju, ka viņš dažiem dalīja zīmītes, iedeva arī man, kurā bija iespēja pierakstīties futbola skolā. Es aizpildīju visu nepieciešamo informāciju un tādā veidā izgāju savu pirmo atlasī karjerā.

Pirmais treneris bija Jurijs Andrejevs, kurš pieaicināja Tevi Skonto sistēmā, bet pirmais klubs bija FK Pārdaugava...

FK Pārdaugava galvenais treneris toreiz bija tieši Jurijs Andrejevs. Tajā laikā tas bija grūts pārejas periods, kad jauniešu futbols pārgāja pieaugušo futbolā. Vajadzēja domāt, ko tālāk darīt... Atceros, ka komanda vairākus mēnešus bija vispār bez trenera, mēs nezinājām ko sagaidīt nākotnē. Toreiz, kad treneris Andrejevs gāja prom, viņš teica, lai mēs nesteidzamies, jo it kā pagaidām mēs paliekam bez nekā, taču mums nedaudz jāpagaida, jo vēlāk treneris solīja paņemt mūs pie sevis. Savulaik bija tāda saruna, mēs toreiz bijām pieci cilvēki. Un tā arī notika – pēc kāda laika viņš mums piezvanīja, teica, ka jāsavācās uz treniņu. Mēs bijām 16, 17-gadīgi spēlētāji toreiz, kas pievienojās FK Pārdaugava un debitēja Latvijas čempionāta augstākajā līgā.

Nākamajā sezonā pievienojies Skonto/Metals komandai, tolaik Skonto FC galvenās komandas tuvākajām rezervēm...

Jā, toreiz Aleksandrs Starkovs paaicināja Juriju Andrejevu kā savu asistentu uz Skonto FC. Principā tolaik visus, kas no BJFC Daugava nonāca FK Pārdaugava, Andrejevs paņēma uz Skonto galveno komandu.

Ar savu spēli Skonto/Metals rindās Tu piesaistīji Starkova uzmanību un tiki izsaukts uz galveno komandu...

Jā, pussezonu es nospēlēju Skonto/Metals rindās, pēc tam mums bija saruna ar Andrejevu un Starkovu... Principā jau toreiz es biju noslēdzis līgumu ar Skonto FC. Sistēma bija tāda, ka tiklīdz spēlētājs izaug, viņš tiek pieaicināts Skonto galvenajai komandai. Pāreja bija pakāpeniska, problēmas ar adaptēšanos jaunā komandā man nebija.

Marian, pastāsti, lūdzu, kāpēc Tu kļuvi par uzbrucēju? Vai uzreiz bija redzams Tavs talants?

Jau no pirmajiem treniņiem bija redzams, ka esmu uzbrucējs, man patīk darboties ar bumbu, īpaši negribēju dalīties ar to. Arī mans augums nebija tāds, lai, piemēram, kļūtu par vārtsargu.

Cik es sevi atceros, vienmēr kad bija iespēja situ pa vārtiem, guvu vārtus – tāds bija mans uzdevums.

Skonto ir Latvijas titulētākais futbola klubs, daudzkārtējie čempioni, Latvijas Kausa ieguvēji un tolaik arī Latvijas nacionālās izlases bāzes komanda. Pastāsti par pavadīto laiku Skonto...

Skonto pavadītais laiks bija ļoti interesants, īpaši man kā jaunam spēlētājam, kas tikko izsitās galvenajā komandā. Iegūtā pieredze bija nenovērtējama. Uzskatu, ka četri Skonto kluba pavadītie gadi mani norūdīja ļoti un padarīja mani par īstu futbolistu. OK, protams varbūt vēl bija kāds no dabas dots talants, kā arī darbs bērnu futbolā pie pirmā trenera Andrejeva – tas vienmēr ļoti svarīgi katram jaunam futbolistam, jo tiek ielikts pamats. Taču tieši kļūšanā par profesionālu futbolistu Skonto tur es izgāju patiešām lielu skola.

Aizbraucot spēlēt uz ārzemēm, es jau biju kļuvis stiprāks par vietējiem futbolistiem. Pēc Skonto skolas, tur bija vieglāk. Tam ir liels gan Starkova, gan Andrejeva, gan arī jau tai saulē aizgājušā Kārļa Īviņa nopelns. Pie pēdējā es ļoti daudz strādāju fiziskajā sagatavošanā. Kad visiem bija atvaļinājums, es jau pēc nedēļas sāku kopā ar viņu strādāt tieši pie fiziskās formas. Protams, gāja grūti – bija gan dažādi savainojumi, gan arī jau tajā laikā parādījās hroniskās traumas, dēļ kurām nevarēju vēlāk turpināt savu karjeru. Tomēr par kaut ko nožēlot šobrīd būtu muļķīgi, jo manā karjerā viss izvērtās samērā veiksmīgi. Protams, varēja būt citādāk, tomēr – kā ir, tā ir... Palikušas daudz dažādas atmiņas vēl ilgam laikam.

Skonto klubs - tie nebija Tavi karjeras augstākie griesti, noteikti gribēji spēlēt kādā spēcīga Eiropas klubā. Parādījās „Southampton” variants Anglijas Premjerlīgā – lūdzu pastāsti, kā tur nokļuvi!?

Jā, Southampton klubs ir ar savu vēsturi, lai gan tas neietilpst Anglijas vadošo futbola klubu vidū. Godīgi sakot, kad vēl nonācu Skonto, nemaz nedomāju, ka varētu spēlēt kādā no Eiropas klubiem. Jau tajā brīdī uz maniem pleciem uzvēlās daudzas lietas – gan spēlēšana Skonto galvenajā komandā, gan arī Latvijas izlasē. Es tolaik biju viens no pirmajiem, kas aizbrauca spēlēt uz ārzemēm, jo tajā laikā mēs bijām maza valsts, maza izlase. Arī no ārzemēm lielas intereses par mūsu spēlētājiem nebija. Pirmais, kas devās uz ārzemju klubu, bija Vitālijs Astafjevs, šķiet tā bija Austrija. Arī Latvijā visi apstākļi tolaik mūs pilnībā apmierināja, tāpēc uzreiz tā nestādīju sev mērķi par visiem ceļiem dosies prom. Man liekas, ka tas arī man palīdzēja zināmā mērā, jo tolaik nebija lielās tieksmes pēc naudas, slavas, varbūt tas arī palīdzēja. Es nebūtu kļuvis par tādu spēlētāju, kas 22 gadu vecumā būtu gatavs braukt uz to pašu Southampton.

Pirms tam es biju uz pārbaudi divos citos ārzemju klubos – Brēmenes „Werder”, kur mēs devāmies kopā ar Vladimīru Babičevu. Tas bija un paliek liels klubs Eiropas mērogā, tomēr... vai nu es nebiju īsti piemērots viņiem vai klubi nespēja vienoties par cenu, lai arī man šķiet, ka treniņos sevi parādīju no labākās puses un guvu vārtus, tomēr Werder iekļūt neizdevās. Otrs klubs bija Austrijas „Casino” – tur es atbraucu, bija nesaprotama situācija, treneris vispār ar mani pat nerunāja. Es kopā ar klubu aizvadīju pirmssezonas treniņnometni divu nedēļu garumā, trenējos bez bumbas praktiski un tā arī bez paskaidrojumiem devos mājup. Pēc tā vēl interesi izrādīja Maskavas „Dinamo”, kad mēs pret viņiem spēlējām Eirokausos, es toreiz guvu divus vārtus. Pēc tam zvanīja „Dinamo” pārstāvji, mēs ilgi runājām, tomēr kaut kas tur nesanāca. Es kopā ar Skonto devāmies uz Sadraudzības kausu Maskavā un tur visam bija jānotiek, jo klubiem bija jātiekas savā starpā pārrunāt jau līguma detaļas. Jau tajā brīdī es gribēju aizbraukt prom no Skonto, biju to jau vairākkārt teicis gan Starkovam, gan Indriksenam. Jo tolaik piezvanīja pats „Dinamo” kluba viceprezidents, un man kā jaunam puikam piedāvāja pasakainus nosacījumus. Nekad iepriekš pret mani kā spēlētāju tik lielas intereses nebija.

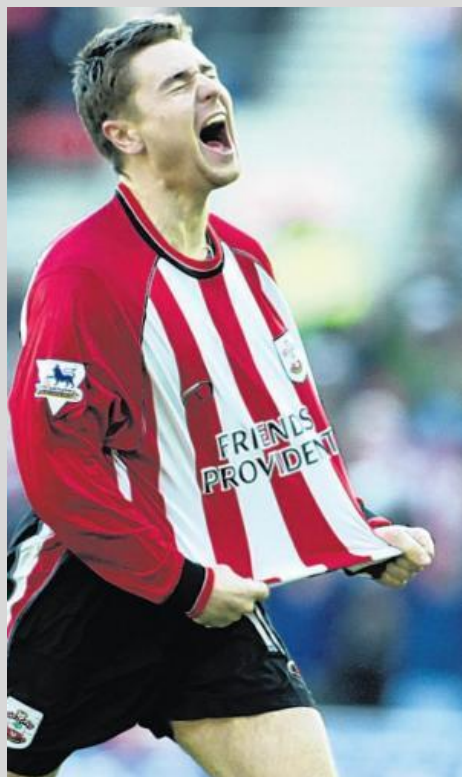
Atbraucot uz Sadraudzības kausu Maskavā, Starkovs man ieteica nesteigties, pagaidīt, lai nebūtu sliktāk man pašam, jo piedāvājumu nekur nepazudīs, iespējams pat no Anglijas. Bet es tanī brīdī negribēju Angliju, uzreiz biju palikt un spēlēt Maskavā. Sākās tumīra spēles un jau pirmajā spēlē man nekas neizdodas. Nerunājot par gūtajiem vārtiem, es pat pretspēlētāju nevarēju apspēlēt. Pirmajās trīs spēlēs neko nevarēju izdarīt. Un, acīmredzot, „Dinamo” pārstāvji, kuri bija atnākuši uz spēlēm, to visu ļoti labi redzēja un nodomāja, priekš kam vispār mums tāds spēlētājs vajadzīgs. „Dinamo” piedāvājums līdz ar to pazuda pilnībā. Bet Starkovs tanī brīdī mierināja, lai neuztraucos, jo ziemā noteikti būs piedāvājumi no Anglijas.

Un tieši uz šo turnīru Maskavā atbrauca arī „Southampton” kluba pārstāvis tolaik, bet vēlāk jau Latvijas izlases galvenais treneris Garijs Džonsons. Viņš atnāca uz mūsu nākamo spēli, kas notika pēc grupu turnīra, un tieši tad es laukumā izskatījos daudz labāk. Tā bija spēle pret Azerbaidžānas klubu, es saņēmu bumbu laukuma vidū, apspēlēju divus trīs spēlētājus un guvu vārtus. Uzreiz pēc tam Džonsons teica, ka šo spēlētāju mēs ņemsim uz pārbaudi „Southampton” klubā. Arī pusfināla spēlē pret Maskavas „Spartak” es labi nospēlēju. Tajā brīdī atgriezās arī „Dinamo” variants, tomēr pēc tam, kad uzzināju, ka ir iespēja tikt „Southampton”, es teica, ka braukšu uz turieni. Un tā arī notika, devos uz Angliju..

Tas bija 1998.gads un 1999.gada pavasarī jau Tu debitēji „Southampton” rindās...

Jā, bet pirms tam vēl bija jāatrisina jautājums ar darba atļaujas saņemšanu Anglijā, trīs mēnešus es vispār nezināju, kā būs tālāk... Atbraucu, izgāju klubā medicīniskās pārbaudes, parakstīju priekšlīgumu, tomēr tas varēja stāties spēkā tikai tad, kad saņemšu darba atļauju. Trīs reizes viņi pieprasīja šos dokumentus un visas trīs reizes atbilde bija noraidoša. Tomēr kaut kādā veidā ar apelācijas prasības palīdzību pēdējā dienā pirms čempionāta pieteikuma termiņa beigām man pateica, ka tomēr ir izdevies saņemt nepieciešamos dokumentus un es varu spēlēt šeit. Šos trīs mēnešus es gaidīju Rīgā, biju treniņnometnē kopā ar Latvijas izlasi, ar Skonto bijām turnīrā Itālijā, kur arī bija kaut kāda interese par mani, bet... mēs pārrakstījām līgumu. No Southamptonas bija atliodojis pārstāvis, un mēs toreiz kopā ar Skonto menedžeri Genādiju Karavajevu devāmies uz citu pilsētu Solerno. Šim cilvēkam bija 40 minūtes laika starp lidmašīnām un es lidostas sagaidīšanas zālē parakstīju ātri papīrus un viņš devās uzreiz prom. Es atcerējos šo cilvēku, un tad, kad es atbraucu uz Southamptonu, šis pārstāvis vārdā Džons kļuva par ļoti tuvu draugu, un mēs pat draudzējāmies kopā ar ģimenēm. Tā būtībā nejauši viss arī notika...

Pēc tam, ka es saņēmu vīzu un ieradās klubā, sākumā bija grūts laiks. Pirmais adaptēšanās mēnesis bija grūts. Pirmkārt, valodas barjera, jo tolaik es nezināju angļu valodu vispār. Pirmās dienas visi centās mani uzmundrināt, visi gāja klāt, mierināja, bet saprazdami, ka es neko pateikt nevaru, gāja prom. Un es tad sēdēju viens savā stūrī un vispār nezināju, ko darīt... Treniņos bija pavisam cits futbola līmenis.

Galvenās atšķirības? Pirmkārt, treniņi bija daudz ātrāki. Es to izjutu varbūt ne pašos treniņos, bet jau pirmajā spēlē mēs devāmies izbraukumā uz Koventri. Mača 75.minūtē es devos laukumā. Tās pirmās sajūtas nav aprakstāmas vārdiem. Bija ļoti liels uztraukums. Apkārt pilns stadions. Es saņēmu bumbu laukuma vidū, apstājos un sajutu, ka tūlīt kaut kam jānotiek un tā arī bija – tiku nogāzts uzreiz, es nokritu. Tāds ir angļu futbols. Tajā spēlē es pie bumbas vairāk netiku vispār. Pēc spēles domāju, ka tās ir beigas, vairs nekad nevarēšu spēlēt. Šis ātrums, trakums, domāju, ka mani nositīs šeit. Bija periods, kad patiešām gribēju doties atpakaļ mājās.

Pēc tās spēles atgriezās savā viesnīcā numuriņā, kur dzīvoju pirmos divus mēnešus. Morāli bija ļoti grūti. Neko nesapratu, arī treniņos nekas neizdevās, pirmajos divos mēnešos gribējās vienkārši savākt mantas un doties prom uz mājām... Tomēr spēju pārdzīvot šo pirmo posmu, turpināju strādāt, ar laiku pamazām kļuva labāk, pielāgojos, un guva pirmos vārtus.

Vai atceries, kā Tu tos guvi??

Jā, protams. Pēc vienas no mūsu tālajām piespēlēm, jo tāds bija komandas spēles stils - aizsargs saņēma bumbu un deva uz priekš, kur spēlēja gara auguma uzbrucējs Džeims Bītijs, kurš savukārt atmeta bumbu man un es skrējienā ar galvu guvu pirmos vārtus „Southampton” labā. Pēc tā es sajutu pārliecību, sāku

jau nedaudz runāt angļiski, arī komandas biedri uzmundrināja, tad guvu otros, trešos vārtus. Mēs palikām Premjerlīgā, un pēc tā sākās augšupeja...

Savā pirmajā pilnajā sezonā Tu guvi 13 vārtus Premjerlīgā, kļuvi par vienu no čempionāta rezultatīvākajiem spēlētājiem. Noteikti arī uzmanība pret Tevi palielinājās vairākkārt...

Jā, pastiprināta uzmanība tajā brīdī bija, bet es kaut kā uz sevis to neizjutu tik ļoti. Es vispār neko neizjutu. Priekš manis svarīgākais bija tikai treniņš un spēle. Angļiski es vēl slikti runāju, spēju saprast tikai to, ko teica treneris. Es zināju, ka man jādodas laukumā un jāgūst vārti, tāda ziņa viss bija vienkārši. Es sēdēju pirmsspēles sapulcē, treneris man vienīgi teica „Come on!”, uz priekšu, Tev jāiesit! Tāda ziņa es no saviem pleciem noņēmu šo uztraukumu, un uzreiz viss aizgāja ļoti labi.

Tolaik spēlēji kopā ar Tevis jau pieminēto Džeimsu Bītijū, spēlētājs, ar kuru palikušas labas attiecības arī šodien...

Jā, ar Džeimsu mums joprojām labas attiecības. Tagad biežāk sarakstāmies „Facebook.com” portālā, bet, protams, kad satiekamies, tad saprotams, ar šo uzbrukuma partneri es pavadīju futbola laukumā daudzus gadus. Atceros, ka vienu sezonu viņš man deva piespēles un es guvu vārtus, citā gadā jau bija otrādāk, kad viņš kļuva par labāko uzbrucēju, bet visvairāk rezultatīvo piespēļu iedevu viņam es. Saprātne laukumā mums bija izveidojusies ļoti laba. Kaut gan es uzskatu, ja Tu esi labs uzbrucējs, Tev jābūt saspēlēties ar jebkuriem partneriem. Tolaik es spēlēju kopā ar Bītijū. Ja viņa vietā būtu kāds cits, domāju, ka arī viss būtu kārtībā.

Viens no mūsu žurnāla lasītāju jautājumiem – vai esi kādā spēlē sajutis to, ka pretinieks spēlē ar mērķi Tevi izslēgt no spēles, piemēram, sagādājot traumu??

Konkrēti nebija tā, ka kāds mēģinātu mani izslēgt no spēles, tā gluži nebija. Anglijā pret zvaigznēm nespēlē ar personīgo segšanu. Neatkarīgi no tā, vai tas būtu Anrī, Zola vai Bekhems, personīgi viņus neviens nesus. Bet pats neērtākais pretinieks bija Londonas „Arsenal” un „Tottenham” – šiem klubiem es savas karjeras laikā neiesitu vārtus, lai arī spēlēju pret viņiem daudz, bet neko nevarēju izdarīt ar viņu aizsardzību... „Arsenal” sastāvā bija tāds aizsargs kā Sols Kempbels, viņš bija gluži kā divmetrīgs mūris, melnādains spēlētājs. No saskarsmes ar viņu es atlidoju kā no staba. Viņš ir liels, ātrs un vēl pie tam ļoti gudrs, zvaigzne numur viens. Ar pārējiem klubiem bija vieglāk. Bija komandas, par kurām zināju, ka tās ir manas, tajās spēlēs pret lēniem uzbrucējiem viss izdevās. Bet pret „Arsenal” un „Tottenham” nekā, gandrīz vienmēr zaudējām tās spēles.

Daudzi vēl joprojām atceras, kā Tu guvi skaistus vārtus „Old Trafford” stadionā pret Mančestras „United”, apspēlējot tolaik vienu no labākajiem holandiešu aizsargiem Jāpu Stāmu. Pastāsti par to epizodi.

Spēles laikā Tu nedomā, viss notiek automātiski. Es saņēmu piespēli no Marka Hjūza, uzreiz apgriezos, ieraudzīju lielo Stāmu, nobijos, gribēju pamest viņam garām, bet izdevās starp kājām... Protams, es necentos tā paredzēt iepriekš. Tas viss notika pēc intuīcijas un apstākļu sakritības. Protams, kad epizode turpinājās, zināju, ka man jāiet tālāk un jāsit. Redzēju, ka vārtsargs bija nedaudz novirzījies uz sāniem un es ar kreiso kāju situ un iesitu. Bumba tā nostājās un es pat citādi nevarēju pie tās pieiet, lai izdarītu sitienu... Pa lielam, tā bija mirkļa epizode. Un futbolā bieži notiek, kad lēmumi tiek pieņemti spontāni. Protams, ir arī lietas, kuras Tu plāno iepriekš, bet biežāk tā ir intuīcija.

Vai pirms spēlēm Tev bija kāds īpašs rituāls, tradīcija? Kā Tu noskaņoji sevi pirms došanās laukumā?

Ja godīgi, pamēģināju visu ko. Reiz bija laba spēle, kurā guvu divus svarīgus vārtus. Un uzreiz pirms nākamās spēles mēģināju atcerēties, ko darīju pirms tam. It kā mēģināju atkārtot visu, ko darīju toreiz, bet kad izgāju laukumā, nekas neizdevās, nevarēju iesist. Klausījos mūziku pirms spēles, dažreiz palīdzēja, citreiz nē... Darīju kaut ko citu. Bet kopumā man nebija īpaša rituāla, taču zinu, ka daudzi citi spēlētāji dara vienu un to pašu pirms spēlēm un tas viņiem palīdzēja. Ar mani tā nebija. Kā gāja, tā gāja.. Centos nepārkarst pirms spēlēm. Vienmēr naktīs pirms spēlēm bija grūti iemigt, daudz uztraucos, slikti gulēju, domāju par gaidāmo spēli, arī pēc grūtiem mačiem bija grūti.

Varbūt Tev ir bijušas kādas asociācijas ar cipariem? Skonto sastāvā spēlēji ar 9.numuru, Southampton rindās spēlēji ar 17.numuru. Vai tam bija kāda nozīme??

Nē, ar cipariem man nekā īpaša nebija. Patiešām, Latvijas izlasē un Skonto sastāvā ilgu laiku spēlēju ar 9.numuru, bet, aizbraucot uz „Southampton”, šis numurs bija jau aizņemts un cerības to iegūt bija minimālas un es par to nepārdzīvoju. Pirmajā sezonā man iedeva 35.numuru, kurš man īsti nepatika, jo, kad atbraucu uz turieni, bija palikusi tikai lieli numuri. Bet nākamajā sezonā, kad daudzi spēlētāji aizgāja, bija iespēja un nolēmu paņemt sev 17.numuru.

Sarunas laikā jau minēji, ka Tavu futbolista karjeru negatīvi ietekmēja daudzie savainojumi. Arī spēlējot Anglijā, guvi traumu un ilgāku laiku nevarēji atgriezties un spēlēt iepriekšējā līmenī. Kā pārdzīvoji šo dzīves posmu??

Protams, bija grūti. Kā var pārdzīvot šādu posmu cilvēks, kuram nebija iespēju nodarboties ar savu iemīloto nodarbi?? Tas bija grūts posms, daudz pārdzīvoju, bija depresija. Traumas bija hroniskas, pie tam vairākas uzreiz, kas vēlāk pārvilka krustu manai karjerai. Es sapratu, ka vairs nevarēšu spēlēt futbolu. Diemžēl joprojām nāk prātā doma, ka savulaik ārsti varēja izdarīt labāk, bet neizdarīja. Tagad nevienu negribu vainot, bija vajadzīgas un nevajadzīgas operācijas. Ārsti ilgi nevarēja uzstādīt pareizo diagnozi. Vēlāk pats atradu speciālistus, un izārstēju traumu. Vēl savulaik spēlējot Skonto, satraumēju muguru un pēc daudziem gadiem mugurā jau sākās nobīde un problēmas ar cirkšņa muskuļiem. Lai arī ko es centos izdarīt, par labu to vērst vairs nebija iespējams. Traumēto pēdu man vēl Anglijā izdevās izārstēt, bet problēmas ar cirkšni kļuva lielākas un principā tādēļ es arī beidzu karjeru.

2006.gadā pēc līguma beigām ar „Southampton”, Tu nokļuvi Kīpras klubā „Anorthosis”. Kapēc tieši tur?

Nezinu. Godīgi sakot, man bija piedāvājumi arī no citiem Anglijas klubiem. Biju devies uz to pašu Koventri, tolaik komandas treneris bija Mikijs Adamss, ar kuru kopā savulaik vēl spēlēju „Southampton” rindās. Komanda devās uz treniņnometni Amerikā un viņš gribēja, lai braucu kopā ar viņiem. Principā, viņš mani ļoti gribēja redzēt klubā, bet līgums bija tikai uz vienu gadu un tajā darbojās nosacījums „Pay as You play” jeb saņemt tik daudz, cik labi Tu spēlē. Protams, tajā brīdī man variantu īpaši daudz nebija un es varbūt arī piekristu, bet tā kā tur nebija fiksētās kontrakta summas, bet Tu saņem atkarībā no parādītās spēles. Pirmkārt, mani tas īsti neapmierināja. Un, otrkārt, parādījās Kīpras kluba variants, kur viss bija skaidrs – trīs gadu līgums un bija labs atalgojums, kur man kā spēlētājam, kuru apdraud risks iegūt savainojumu, tas būtu daudz labāk nekā, ja es saņemtu atkarībā no sava spēles laika un savainojuma gadījumā tādējādi sēdētu bez algas. Arī par to bija jādomā, tolaik man jau bija 30 gadi un variants ar Kīpras klubu bija visreālākais.

Pie tam arī gribējās aizbraukt prom no Anglijas. Bija spilgts laiks ar labām emocijām, bet pēdējie trīs gadi bija ļoti grūti ar savainojumu ārstēšanu, rehabilitācijas periodiem, depresiju. Gribējās aizbēgt prom no tās realitātes, no tās valsts. Tā arī piekritu „Anorthosis” kluba piedāvājumam, jo Kīpra tā ir paradīzes sala, labi laika apstākļi, tā ir pavisam cita dzīve un pieņēmu lēmumu par labu tam.

Kāds ir Kīpras futbola līmenis salīdzinot ar Angliju?

Protams, ar Angliju tas nav salīdzināms, Tur ir citādāka specifika. Labi spēlējot Anglijā, nav teikts, ka Tu spēlēsi tik pat labi Kīprā. Futbols tur ir ļoti tehnisks, nav tik ātrs. Arī laika apstākļiem ir sava ietekme, jo tur ir ļoti karsts. Es tur nokļuvi jūlijā un joprojām nevaru iedomāties, kā var tur spēlēt futbolu vasaras mēnešos, jo karstums ir pamatīgs. Es biju pieradis pie Anglijas laika. Bet pavasarī un rudenī tur ir futbolam visnotaļ pieņemams laiks.

Spēles stila ziņā tur ir dienviņu komandas. Ļoti daudz apelāciju pie tiesneša, simulāciju, sarkanās kartiņas. Katrā spēlē tiek nozīmēti 11 metru soda sitiens, varbūt pat vairāki. Tā nebija mana specifika, jo esmu izgājis Latvijas, Anglijas skolu. Kīprā nospēlēju divus gadus un tad atkal sākās traumas, tādēļ nācās atgriezties Skonto.

Kādas sajūtas Tev bija, atgriežoties dzimtajā klubā?

Jā, patiešām atgriezos dzimtajā klubā. Kopumā tiešām gribējās atgriezties. Bija patīkami nesaprotama sajūta – no vienas puses esmu atgriezies mājās, spēlēju futbolu, tas viss bija labi, vienīgi tas, ka kluba pozīcijas salīdzinot ar laiku, kad devos prom, diemžēl bija kļuvušas jau pavisam citas. Nebija vairs jau tās autoritātes, komandas, pret kurām spēlējām, vairs nebaidījās no mums. Arī bija grūti, jo mēs nebijām vairs Latvijas futbola grandī, bijām kļuvuši par tādiem, kā visi pārējie.

Vienā no savām intervijām Tu pieļāvi iespējamību pārcelties un turpināt karjeru Amerikā vai Austrālijā. Cik reāli bija šādi varianti?

Jā, tie bija pavisam reāli varianti. Man uz rokām jau bija līgums Austrālijā, bet ģimenes apstākļu dēļ es tam nepiekritu. Nolēmu palikt šeit, Rīgā.

Pirms atgriezies Skonto klubā jau kā trenera asistents, Tu vēl paguvi Latvijas čempionātā uzspēlēt vienu spēli FK Jūrmala sastāvā...

Gribu pateikt lielu paldies FK Jūrmala par izrādīto pretimnākšanu, par to, ka pieņēma mani. Pirmkārt, no Skonto kluba es pats neaizgāju, kluba bijušā vadība mani no turienes atlaida. Tas nebija īpaši patīkami, joprojām uzskatu, ka tas nebija īsti pareizi, taču šobrīd par to runāt jau nav vajadzības. Šobrīd esmu atkal kopā ar Skonto, kopā labi zināmiem draugiem un tas ir pats galvenais.

Savukārt tajā brīdī, kad varēju aizbraukt uz Austrāliju, tolaik man vajadzēja kaut kur trenēties. Es tad palūdzu Dainim Deglim, runāju ar Vladimīru Babičevu, vai es varētu patrenēties kopā ar komandu, lai es būtu formā vasarā, kad iespējams vajadzētu braukt prom. Viņi piekrita uzreiz, bez problēmām. V.Babičevs teica, ka vispār būs ļoti laimīgs, ja es trenēšos kopā ar komandu, tāpēc aizvadīju treniņus Jūrmalā. Tolaik arī komanda gatavoja pieteikumu čempionātam un komandas menedžeris Egīls Venters teica, ka mēs varam Tevi pieteikt Virslīgā. Principā, ja es būšu gatavs uzspēlēt dažas spēles čempionātā, tas man nāks tikai par labu nekā vienkārši trenēties. Un es arī piekritu. Daudz uzspēlēt gan man nesanāca tur, bet toties vēl viens klubs manā karjerā tādējādi tika ierakstīts.

Atgriezies Skonto un kļūt par trenera asistentu Tevi aicināja Aleksandrs Starkovs ar domu, ka savu pieredzi un zināšanas vari tālāk nodot jauniešiem futbolistiem. Kā Tu šobrīd jūties trenera asistenta lomā?

Jūtos labi, man patīk. Man ir ļoti labs skolotājs un diez vai šobrīd šeit var atrast labāko speciālistu tieši no vecās futbola skolas. Katru dienu iegūstu jaunas zināšanas, ko Anglijā un arī Eiropā nav iespējams iemācīties. Krievijā varbūt ir atsevišķi treneri, komandas. Saņemu nenovērtējamu pieredzi, protams, Starkovs konsultējās arī ar mums par kādām jaunām lietām, bet pamatu pamatus Starkovs ir izgājis un pārzina tik labi, ka, teiksim, mēs šobrīd varam tikai no viņa mācīties. Man šīs zināšanas un pieredze, ko gūstu ir neatsverama.

Kā Tu domā, kas šobrīd pietrūkst mūsu jauniešiem spēlētājiem, lai iekļūtu kādā Anglijas vai citā spēcīgā Eiropas klubā?

Pietrūkst ļoti daudz. Pietrūkst tāds treniņu process, kāds bija agrāk. Trūkst apstākļi, finanses, bāzes, laukumi. Čempionāta līmenis, tas ir nokrities, tas ir acīmredzami. Protams, ir bija un vienmēr būs talantīgi spēlētāji, bet ar viņiem ir jāstrādā, saprotiet. Tādu talantu bija ļoti daudz, manā laikā vēl vairāk. Iedomājieties, kā bija agrāk.. Cilvēku ģenētiskais pamats tolaik veidojās citādāk – mūsu vecāki atbrauca no dažādām Padomju savienības vietām. Šeit tas viss sajaucās kopā, tātad, militārie cilvēki brauca uz šejieni, viņiem piedzima bērni un bija salīdzinoši liela atlase.

Šobrīd tas, kas mums ir, tas ir. Citus spēlētājus mēs nekur nedabūsim. Arī šajā ziņā kadru atlase kļūva grūtāka. Ja kāds talantīgs spēlētājs parādās, ar viņu ir ļoti rūpīgi jāstrādā. To mēs arī cenšamies šobrīd darīt un turpināsim darīt.

Cits iemesls ir arī, ka, skatoties uz pašiem jauniešiem, viņiem ambīcijas ir lielākas nekā nepieciešams. Vajag vairāk trenēties un mazāk domāt par to, kā viņi ātrāk aizbraukt prom un pelnīs lielu naudu. Es par to savā laikā nedomāju, šobrīd varu padalīties vienīgi savā pieredzē, jo, kad Tu par kaut ko ilgi aizdomājies, tas noteikti nekad nepiepildīsies. Jo vairāk – tas Tev traucēs treniņos. Vajag nedaudz nomierināties, turpināt trenēties un jātīc, ka Tavs laiks noteikti vēl pienāks. Viņiem tas ir jāsaprot, ja pie esošā talanti viņi nestrādās smagi katru dienu, nekas no tā nesanāks. Šobrīd visā pasaulē futbolisti smagi strādā tieši treniņos. Vajag maksimāli visu pakārtot futbolam. Jaunie futbolisti vēl tikai 18 gadu vecumā, līdz šim neko neparādot Latvijas mērogā, jau domā, ka gatavi doties tālāk.

Sākumā Tev ir jāklūst par vadošo šeit, tikt Latvijas izlasē, kļūt par Latvijas čempionāta rezultatīvāko spēlētāju, un tikai pēc tam var kaut ko sākt runāt un domāt. Bet kas notiek pie mums? Ja spēlētājs var apspēlēt divus trīs spēlētājus, tas jau nozīmē, ka viņš ir gatavs spēlēt augstākā līmenī. Bet šeit arī ir cita nianse – šobrīd futbola bizness tā jau ir vesela industrija, jaunos spēlētāju audzināšana un pārdošana, tas viss vēl ir saprotams... Bet, kad sāk aģenti jaunos, vēl nenobriedušos spēlētājus kaut kur vest prom uz pārbaudēm klubos – tas laikam pagaidām ne pie kā laba nenoved. Visam ir savs laiks, ir jāgaida un jāstrādā.

Kādu mācību gūst Skonto jaunie futbolisti pēc zaudējuma UEFA Eiropas līgā šogad? Tavuprāt, kādi bija galvenie neveiksmīgās spēles iemesli, kāpēc neizdevās iekļūt nākamajā kārtā?

Nav nekā neizskaidrojama. Ja es zinātu atbildi, kāpēc tā sanāca, mums noteikti viss pavērtos veiksmīgāk. Es nezinu, kāpēc tā notika. Ir noteiktas lietas, noteikti iemesli tam – kurš bija īstais iemesls, to es nezinu. Futbolā Tu uzvari un Tu zaudē. Beigu beigās mums bija vērā ņemams pārsvars, varbūt var teikt, ka nenostādājām līdz galam, vai varbūt treneris izdarīja nepareizu spēlētāju maiņu, vai vārtsargs ielaida muļķīgus vārtus... Iemeslu ir ļoti daudz. Tos var meklēt tajā, ka laukums bija slikts, tiesnesis slikti notiesāja, nezinu... Tā ir kopēja problēma. Skatīsimies, meklēsim iemeslus, turpināsim strādāt, lai jau nākamajā sezonā tiktu Eiropas kausos un uzvarētu.

Marian, parunāsim par Tavu karjeru nacionālajā izlasē, kurā aizvadītājās 75 spēlēs esi guvis 15 vārtus. Vai Tu atceries savu Debijas spēli Latvijas izlasē?

Grūti šobrīd atcerēties, bet, manuprāt, oficiālā spēlē debija notika mājās pret Zviedriju, kad izgāju uz laukuma no rezervistu soliņa, bet varbūt spēlēju jau sākuma sastāvā... Neoficiāli bija vairākas pārbaudes spēles Kiprā vai citur. Neatceros un negribu tagad arī samelot, vai toreiz spēlēju vai nē... 75 spēles un 15 vārti – nedomāju, ka tas ir ļoti labs rezultāts. Ja paskatāmies Eiropas labāko uzbrucēju statistiku, tad var redzēt, ka katrā otrajā spēlē viņš gūst vārtus. Statistika varētu būt arī labāka, bet, ņemot vērā to, ka mani labākie gadi bija tad, kad Latvijas izlase nepretendēja uz augstām vietām, tolaik mēs neguvām daudz vārtus, bet gan vairāk domājām par aizsardzību. Tolaik bija daudz grūtāk iesist vārtus, mūsdienās man šķiet, ka futbols kļuvis daudz atvērtāks un mūsu izlase uzbrūk un biežāk dominējam laukumā.

Kāds ir Tavs visspilgtāk atmiņā paliekošs brīdis, spēlējot Latvijas izlasē?

Tādi ir divi. Pirmkārt, tad, kad mēs izbraukumā apspēlējām Norvēģiju – komandu, kas tolaik ilgi nebija zaudējusi. Galvenais, tas, protam, ir ceļš uz iekļūšanu Eiropas čempionāta fināltumīrā Portugālē. Tostarp, arī abas spēles pret Turciju. Tas nav vārdiem aprakstāms – tas ir jāizjūt. Lai gan joprojām palicis neliels sarūgtinājums, ka nespēju parādīt visu savu potenciālu Portugālē, spēlēju maz, jo biju traumēts. Līdz tam laikam biju jau adaptējies pie tā, ka esmu traumēts un jāspēlē uzmanīgāk.

2007.gadā pieņēmi lēmumu beigt karjeru izlasē. Tomēr joprojām līdzjutēji grib zināt, kad paredzēta Mariana Pahara atvadu spēle?!

Laikam šī spēle tiek plānota. Es labprāt tajā piedalītos. Tomēr šobrīd ir ļoti daudz dažādu problēmu un apstākļu – tas nav tik vienkārši, pirmkārt, jau no finansiālā aspektam. Federācijai naudas nav, man arī. Lai izveidotu parastu spēli, teiksim, bez intereses priekš skatītājiem, manuprāt, tam nav jēgas. Savukārt, ja to organizēt augstā līmenī, tad ir nepieciešami lieli finansu resursi, bet šobrīd tādas iespējas nav. Es pat nezinu, kurš šobrīd to visu uzņemtos. Man tam pagaidām nav laika un iespēju, bet līdz šim pie manis neviens vēl nav vērsies ar konkrētu piedāvājumu. Jā, mums vienreiz bija ar Gunti Indriksonu saruna par to un viņš teica, tad kad es būšu gatavs, tad pasaki man un mēs to izdarīsim. Bet es šobrīd neesmu gatavs, laiks jau ir aiztecējis jeb varbūt tagad tieši ir pēdējais brīdis, savukārt pēc iespējām tas nesanāk. Es labprāt to izdarītu un laikam jau tas ir nepieciešams, jo tik daudzus gadus esmu spēlējis futbolu, tiklīdz būs tāda iespēja, to noteikti izdarīsim.

Atceroties vēlreiz visu Tavu futbolista karjeru – kas bija tas pats svarīgākais faktors, kāpēc Tev izdevās kļūt par tik izcilu spēlētāju?

Grūti pateikt, kas bija svarīgākais. Tā bija gan ģimene, gan raksturs, gan arī talants – vairākas lietas kopā. Nevari būt vienkārši ātrs spēlētājs, Tev jābūt raksturam, gribaspēku, ātrumu. Mūsdienų futbolā ātrums ir ļoti svarīgs. Prīncīpā, kad es vēl aizbraucu uz Angliju, ātrums – tā bija mana priekšrocība. Es vienkārši laukumā aizbēgu no aizsargiem, kuri bija lēnāki. Bez ātruma dotībām Anglijā futbolistam spēlēt nav nekādu izredžu. Raksturs un gribas spēks, protams. Talantam arī obligāti ir jābūt – bez talanta Tu nevari kļūt par futbolistu, jau sākotnēji no dzimšanas tie ir gēni, Tev jānāk apieties ar bumbu. Ja Tu sev priekšā stādi augstus mērķus, tad Tev ir jāstrādā katru dienu un laikam tieši darbs ir vairāk nekā puse no panākumu atslēgas. Šīs lietas ir tās, kas mani ir padarījušas par tādu futbolistu, kāds es esmu bijis.

Intervijas nobeigumā LFF Elektroniskā žurnāla veidotāji uzdāvināja Paharam īpašu foto kolāžu no spēlētāja spilgtākajiem brīžiem gan Latvijas izlasē, gan arī tajos klubos, kurus viņš pārstāvēja karjeras laikā.

Ar Marianu Paharu sarunājās Viktors Sopirins
2010.gada 20.augustā
Skonto stadionā, Rīgā